

Rekisteritutkimuksen tukikeskuksen johtoryhmän kokous

Pöytäkirja

Aika: 8.2.2010 klo 9:00-11:00
Paikka: THL, Lintulahdenkuja 4, Collegium

Läsnä: Markku Heliövaara, THL, pj
Ulla Hämäläinen, Kela
Päivi Leino-Arjas, TTL
Hilkka Riihimäki, asiantuntijajäsen
Irma-Leena Notkola, ReTKi
Marianne Johnson, ReTKi/CSC, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 9:10.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin sellaisenaan.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

4. Vuoden 2010 puheenjohtajan valinta

ReTKin johtosäännön mukaan puheenjohtajuus kiertää rahoittajaorganisaatioiden kesken vuosittain. KTL – Stakes-fuusion yhteydessä ReTKin johtoryhmä on aikaisemmin päättänyt, että THL:n edustaja toimii puheenjohtajana joka toinen vuosi ja välivuosina vuorottelevat TTL ja Kela. Tänä vuonna on TTL:n vuoro, ja TTL:n edustajaa Päivi Leino-Arjasta ehdotettiin puheenjohtajan tehtävään. Päivi suostui, mutta Päivin ehdotuksesta sovittiin, että hän aloittaa puheenjohtajana vasta seuraavassa kokouksessa.

5. Toiminta- ja talouskatsaus

Toiminta- ja talousasiat käytiin läpi kokouksessa jaetun liitteen mukaisesti, kuitenkin niin että etäkäyttöä koskevaa toimintaa esiteltiin vasta kohdassa 6. Yksi tarkastelukauden kohokohdista oli 20.1.2010 pidetty

rekisteritutkimuksen neuvottelupäivä rekisteritutkimusta säätelevistä laeista. Kaikki paikalla olevat johtoryhmän jäsenet olivat osallistuneet tilaisuuteen ja pitivät sitä hyvin onnistuneena. Varsinkin Tilastokeskuksen ilmoitus VM:lle jättämästään tilastolain muuttamista koskevasta aloitteesta oli ilahduttanut paikalla olijoita, ja muutenkin osallistuneille oli jäänyt vaikutelma, että nyt tapahtuu paljon positiivisia asioita rekisteritutkimuksen hyväksi. Neuvottelupäivän konseptia pidettiin hyvänä ja todettiin, että neuvottelupäivästä on jo tullut ”perinteinen” tilaisuus. Toinen suuri ponnistus tammikuussa oli Tutkimuksen tietoaaineistot – hankkeen raportin kirjoittamiseen osallistuminen. Raportissa kuvataan tutkimuksen tietoaaineistojen saatuuden nykytilannetta ongelmineen ja esitetään tulevaisuuden visio ja suosituksia. ReTKi ja Tilastokeskus olivat vastuussa asioista, jotka koskivat rekisteri- ja tilastotietojen käytettävyyttä. Tutkimuksen tietoaaineistot -hankkeen ohjausryhmä käsittelee vielä raporttia, ennen kuin se julkaistaan (todennäköisesti maaliskuussa).

Johtoryhmä keskusteli myös hieman laaturekisterien koordinoitua aloitteesta, jonka virittämässä yhteistyössä Irma-Leena on ollut mukana. Keskuteltiin myös Kelassa tekeillä olevasta lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia käsittelevästä kirjasta, johon tulee Mariannen yhdessä Tarja Heinon (THL) kanssa kirjoittama artikkeli *Huostassa olleet lapset nuorina aikuisina*. Tähän liittyen kummasteltiin sitä, ettei huostaanottojen vaikutuksia seurata kansallisesti, vaikka tilastoja (useamman rekisteripitäjän aineistoja yhdistämällä) olisi mahdollista tuottaa. Tätä olisi hyvä tuoda STM:n tietoon.

Todettiin, että Marianne on siirtynyt etäkäytän valmisteluhankkeeseen ja on virkavapaalla ReTKin erikoissuunnittelijan tehtävästä 1.2. – 31.12.2010. Tähän liittyen käsiteltiin tässä kohdin esityslistan kohta 8 (Rekrytointi). Irma-Leena selosti THL:n hakuprosessia ja kertoi, että Mariannen sijaisen palkkaamiseksi haettiin alkajaisiksi rekrytointilupaa. Uudelleensijoituspoolista ei löytynyt tehtävään sopivaa henkilöä ja paikka oli sen jälkeen haettavana sisäisessä haussa, josta tuli yksi hakemus. Tämä hakemus jaettiin johtoryhmän jäsenille, jotka olivat yhtä mieltä siitä, että vaikka hakija pystyisi hyvin kehittämään ReTKin verkkosivuja ja -koulua, hakijan hakemuksesta ei tullut ilmi, että hänellä olisi perehtyneisyyttä rekistereihin tai rekisteritutkimukseen. Johtoryhmä päätti, että ReTKi voi jatkaa hakuprosessia ulkoiseen hakuun, koska sopivaa hakijaa ei ollut ilmaantunut sisäisessä haussa.

Johtoryhmä kävi keskustelua siitä, kuuluuko ReTKin toimen täyttöprosessissa seurata THL:n ohjeita. Ehdotettiin, että asiaa olisi hyvä selvittää, mutta ei meneillään olevan hakuprosessin yhteydessä, koska se on jo päässyt näin pitkälle. Sovittiin, miten asian selvittelyä jatketaan.

6. Etäkäyttöhanke

Marianne kävi läpi etäkäytön selvityshankkeen yhteydessä tehtyä työtä. Keskusteltiin tammikuun alussa järjestetystä tutkijapaneelista, jolla kerättiin tietoa tutkijoiden kokemuksista erityisesti aineistojen saantiin liittyen. Ääriesimerkkinä paneelissa nousi esiin (ReTKin tiedossa jo aiemminkin ollut) hanke, jonka aineiston saanti oli kestänyt 3 vuotta lupahakemuksen lähettämistä ja hinta-arvio joidenkin muuttujien poiminnasta oli ollut 45 000 – 90 000 €. Ehdotettiin, että tällaisia casejä olisi hyvä koota ja julkaista.

VM:n asettaman tilastotoimen tehostamista ja alueellistamista valmistelevan työryhmän pyytämä Tilastokeskuksen, CSC:n ja ReTKin yhteishdotus Tilastokeskuksen online-hankkeen ja OPM:n rahoittaman CSC:n ja ReTKin etäkäytön selvityshankkeen yhdistämisestä jätettiin (sähköpostitse) VM:lle tammi-helmikuun vaihteessa. ReTKin johtoryhmän jäsenet olivat saaneet ehdotuspaperin kokouskutsun liitteenä. Irma-Leena toi esiin, että ReTKin aloitteesta paperiin oli saatu ehdotus, että operatiivisia päätöksiä kansallisen etäkäyttö-

järjestelmän rakentamisesta ei tehtäisi, ennen kuin CSC-ReTKi-valmisteluhankkeen tulokset valmistuvat. Johtoryhmä piti hienona asiana, että tällaista yhteistyötä saadaan aikaiseksi ja Suomeen ei lähdetä kehittämään kahta erilaista online-järjestelmää. Johtoryhmälle tuotiin tiedoksi Päivi Hämäläisen sähköpostiviesti, jossa Päivi kysyi, pitävätkö muut rahoittajaorganisaatiot ongelmallisena, että ReTKi oli allekirjoittanut VM:lle menevän kirjeen ilman, että sitä oli käsitelty ReTKin rahoittajaorganisaatioissa. Koska kyse tässä asiassa on ReTKin yhteydessä ulkopuolisella rahoituksella toimivan hankkeen (OPM:n rahoittama etäkäytön valmisteluhanke) asiasta eikä ReTKin perusrahoitukseen liittyvästä toiminnasta ja koska paperi ei sisällä minkäänlaisia ReTKin rahoittajaorganisaatioita koskevia sitoumuksia, menettelytavassa ei katsottu olevan mitään moitittavaa.

7. Vuoden 2010 toimintasuunnitelma

Johtoryhmälle oli jaettu sähköpostitse luonnos toimintasuunnitelmasta. Kokoukseen oli tulostettu viimeisin versio suunnitelmasta, johon oli tehty tarkennuksia budjettiin sekä korjattu edellisessä versiossa löytyneitä virheitä. Todettiin, että budjetti on joiltain osin epätarkka mm. siitä syystä, että erikoissuunnittelijan sijaisen työskentelyaikaa ja palkkaa ei vielä tiedetä. Toimintasuunnitelmaan ehdotettiin lisättäväksi, että ReTKin tulisi vuoden 2010 aikana selvittää mahdollisuuksia saada lisää resursseja. Toisena muutoksena ehdotettiin, että toimintasuunnitelmassa korostettaisiin, että ReTKin toiminnan painopiste vuonna 2010 pysyy suurissa kansallisissa hankkeissa, jotka nyt ovat agendalla (etäkäyttö ja tilastolain muuttaminen). Tämä voi tarkoittaa sitä, että toimintasuunnitelman muiden tavoitteiden toteuttamisesta joudutaan tinkimään. Päätettiin, että toimintasuunnitelma hyväksytään em. muutoksin.

8. Rekrytointi

Rekrytointi käsiteltiin kohdassa 5.

9. ReTKin arviointi

ReTKin sopimuksen mukaan ReTKin toiminta tulee arvioida viiden vuoden välein, ensimmäisen kerran vuonna 2010. Kokouskutsun yhteydessä johtoryhmän jäsenille oli lähetetty ReTKin edellinen arviointi, jonka Veijo Notkola ja Suvi Virtanen tekivät Akatemian rahoituskauden viimeisenä vuonna (2005), sekä infrastruktuurikartoituksen yhteydessä vuonna 2008 tehty kansainvälisen raadin arvio ReTKistä. Irma-Leena selosti, millä tavalla arviointi oli vuonna 2005 tehty, sekä esitteli alustavia hahmotelmia tulevan arvioinnin toteuttamisesta. Toimintaa on mahdollista arvioida sekä ulkoisen vaikuttavuuden että sisäisen toimivuuden näkökulmasta. Tavoitteena olisi selvittää, miten ReTKille asetettuja tavoitteita on saavutettu. Arviointi voi perustua ReTKin toimintaa koskevaan materiaaliin (toimintasuunnitelmat ja -kertomukset, pöytäkirjat, verkkosivusto ja sen arviot, Irma-Leenan jet-koulutuksen yhteydessä syntyneet paperit ym), mutta lisäksi tarvitaan myös haastatteluja. Haastavaksi jää saada esille ns. näkymätöntä toimintaa. Käydyssä keskustelussa arvioinnista ehdotettiin seuraavia asioita:

- ReTKi tekee itsearvioinnin, johon tulisi sisältyä visio tulevaisuuden ReTKistä. Visioon olisi syytä ottaa mukaan tuleva rahoituspohja ja organisatoriset ratkaisut. Tämä itsearviointi tulee mukaan arvioijien materiaaleihin.
- Arvioitsijoita olisi hyvä olla kaksi, toinen terveystieteen puolelta ja toinen sosiaali-/taloustieteiden puolelta. Keskusteltiin sopivista arvioijista ja sovittiin, miten tunnustelut aloitetaan.

- Arviointi olisi hyvä ajoittaa huhti-, toukokuulle. Todettiin kuitenkin, että koska arviointiin pohjautuvat jatkoneuvottelut jäävät joka tapauksessa kesälomien jälkeiseen aikaan, arvioijille voitaisiin antaa aikaa esimerkiksi elokuun puoliväliin asti. Tämä voisi helpottaa arvioijien saamista.
- Ennen kuin arviointi aloitetaan, ehdotus arviointimenettelystä lähetetään rahoittajaorganisaatioiden hyväksyttäväksi.

Sovittiin, että pidetään arviointia käsittelevä ylimääräinen johtoryhmän kokous 12.3.2010 kello 9:00 – 11:00.

10. Muut mahdolliset asiat

TTL:n pääjohtaja Harri Vainio on valittu tutkimuslaitosten johtajien neuvoston (TUNE) puheenjohtajaksi. Keskusteltiin siitä, miten rekisteritutkimuksen asiaa voitaisiin edistää TUNEn kautta. Tässä yhteydessä ehdotettiin myös, että joskus voisi pitää ReTKin johtoryhmän laajennetun kokouksen, johon jäsenet voisivat tuoda laitoksensa johtajia tai rekisteritutkimuksesta kiinnostuneita asiantuntijoita mukaan. Näin ReTKin toiminta tulisi rahoittajalaitoksissa paremmin tunnetuksi.

11. Seuraava kokous

Ylimääräistä arviointia koskevaa kokousta sovittiin pidettäväksi perjantaina 12.3.2010 klo 9.00 – 11.00. Pyydettiin, että ReTKi ehdottaisi sähköpostitse jäsenille seuraavia tämän vuoden kokousajankohtia .

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 11.40. Puheenjohtajaa kiitettiin hänen toiminnastaan puheenjohtajakaudellaan.